

TE-palvelut -uudistuksen ajankohtaiskatsaus

Ajankohtaista

- TE-palveluiden uudistusta koskeva hallituksen esitys on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä ja lait on tarkoitus vahvistaa maaliskuussa 2023. Samanaikaisesti eduskunnan käsittelyn kanssa uudistuksen toimeenpanovaiheen valmistelu on täydessä vauhdissa.
- Lokakuun loppuun mennessä kuntien tulee laatia sopimukset yhteistoiminnasta, joiden pohjalta muodostuvat 1.1.2025 toimintansa käynnistävät työllisyysalueet.
- Valmistelun ytimessä on tällä hetkellä yhteisen **TE24- ja KOTO24 -uudistusten toimeenpano-ohjelman laatiminen**. Ohjelmaa valmistellaan intensiivisesti laajan valmisteluverkoston voimin; verkostossa ovat edustettuina kaikki uudistuksen keskeiset toimijat ja sidosryhmät sekä henkilöstön edustajat. Ohjelman on tarkoitus valmistua huhtikuuhun 2023 mennessä, minkä jälkeen on vuorossa sen jalkauttaminen ja toteutus.
- Toimeenpano-ohjelmassa määritellään muun muassa, miten toimeenpanon valtiollinen ohjaus ja tuki organisoidaan ja miten valtakunnallista valmistelua koordinoidaan aihepiireittäin. Lisäksi kuvataan muutoksen toteutuksen menettelytavat – esimerkiksi liikkeenluovutus, valtion ja kuntien henkilöstön muutosvalmennus, alueellinen valmistelu (jossa kunnilla on vetovastuu), keskeiset yhdyspinnat, kuten hyvinvointialue-yhdyspinnat jne. – sekä toteutusaikataulu.
- <https://tem.fi/te-palvelut-2024-uudistus>
- Kevään aikana Kuntaliitto luo sopimus pohjia sekä tuottaa infopaketteja uudistukseen keskeisesti liittyvistä osa-alueista. Eduskuntakäsittelyn jälkeen alkaa TE-palvelut 2024 –webinaarisarja.

Tietopaketti

- Keskusteluja yhteistoimintasopimuksista ja tulevista työllisyysalueista tuetaan alkuvuodesta ELY-keskusten koolle kutsumissa ja vetämissä alueellisissa keskusteluissa. Keskusteluja varten **työ- ja elinkeinoministeriö ja KEHA-keskus ovat laatineet yhteisen tietopaketin kaikkien kuntien käyttöön.**
- Tietopaketin tarkoituksena on varmistaa, että kaikilla kunnilla koosta ja resursseista riippumatta olisi käytössään yhtenäinen ja riittävä tietopohja yhteistyön ja alueiden muodostamisen tueksi.
- Tietopaketti pitää sisällään keskeisimmät tiedot mm. kuntien työvoiman määrästä, VM:n alkuperäisen rahoitusmallin vaikutuksista, kunnan työnhakijarakenteesta, TE-toimistojen nykyisten tulosohjausmittarien kuntakohtaisesta tasosta, maahanmuutosta ja kotoutumisesta, kunnan avoimista työpaikoista ja TE-palveluita hyödyntävistä työnantajista, uudesta asiakaspalvelumallista, kunnan työnhakijoiden palveluiden käytöstä ja aktivoinnista, ELY-keskusten olemassa olevista hankintasopimuksista sekä kunnan tilanteesta sote-mittareilla tarkasteluna.
- <https://tem.fi/kuntien-tietopaketit>

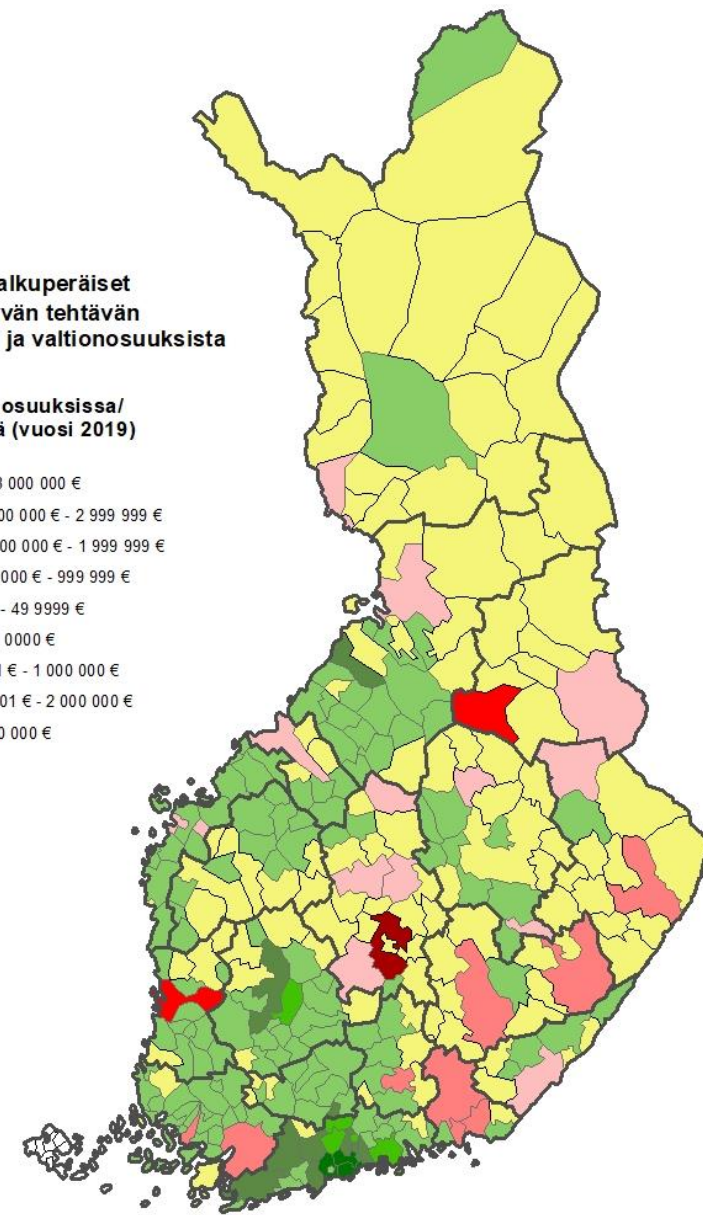
Maakunnallisen valmistelun ohjausryhmän kommentit tietopakettiin

- Siirtyvien tehtävien kustannusvaikutukset ovat negatiiviset mm. Porille ja Raumalle sekä Kankaanpäälle, Siikaisille ja Karvialle. Suurin euromääräinen kustannusvaikutus Porille.
- Siirtyvien tehtävien mukana isoimmat valtionosuuslisäykset tulevat Euraan, Huittiisiin ja Eurajoelle.
- Koko Satakunnan osalta valtionosuuksien kokonaissumma n. 19 362 000e ja se olisi n. 2 milj.euroa pienempi kuin tällä hetkellä.
- Satakunnassa on hyvät tulokset verrattuna koko maahan mm. työvoimakoulutuksen ja palkkatuen vaikuttavuudessa ja aktiivointiasteessa.
- TE-hallinnon henkilötyövuodet näiden taulukoiden mukaan 166,8htv.
- ELY:stä kuntiin olisi siirtymässä vain n. 3-4 htv

- TE-palvelut-uudistuksen esitetyn rahoitusmallin vaikutuksista valtion osuuksiin kunnittain koko maassa vuonna 2019 käytettyjen määrärahojen perusteella. Esitetyn mallin mukaan laskennallinen työvoimapalveluiden kustannus kohdentuisi kunnittain työikäisen väestön (50 %) ja työttömien (50 %) määrän perusteella.

VM:n ja TEM:n alkuperäiset laskelmat siirtyvän tehtävän kustannuksista ja valtionosuuksista

Muutos valtion osuuksissa/
Menot yhteensä (vuosi 2019)

Valtionosuuksien laskentaperiaatteet

- ”Työttömien määrää ja työttömyyskerrointa laskettaessa käytetään työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston tietoja varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden työttömien ja työllisyyspalveluihin osallistuneiden määristä ja työttömien osuudesta työvoimasta”. Tämä kyseinen tilasto julkaistaan tällä hetkellä vuosikeskiarvon mukaisesti.
- <https://tem.fi/kuntien-rahoituslaskelmat>

Huomioita

- Työmarkkinatuen nousun kompensatio lasketaan vuoden 2023 työmarkkinatuen perusteella
- Työttömien määrän ja työttömyyskerroimen laskennassa käytetään kahta vuotta aiemman vuoden vuosikeskiarvoa (vuonna 2025 vuoden 2023 keskiarvoa)
- Työpaikkaomavaraisuuskerrointa laskettaessa käytetään kolmea vuotta aiemman vuoden tietoja ja tilasto päivittyy 31.12 tilanteen mukaisesti. Eli vuoden 2025 valtionosuuksien työpaikkaomavaraisuuskerroin pohjautuu 31.12.2022 tilanteeseen.

Jussi Sallinen, Johtava konsultti, FCG Finnish Consulting Group Oy

Maakunnan valmistelun tilanne

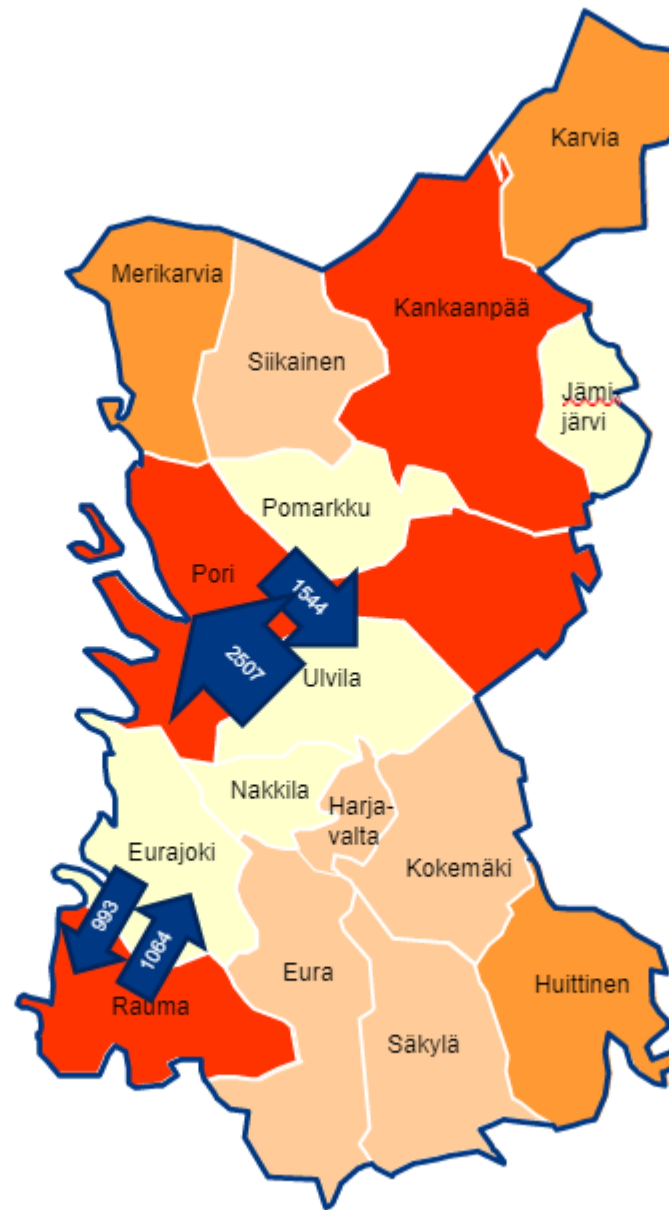
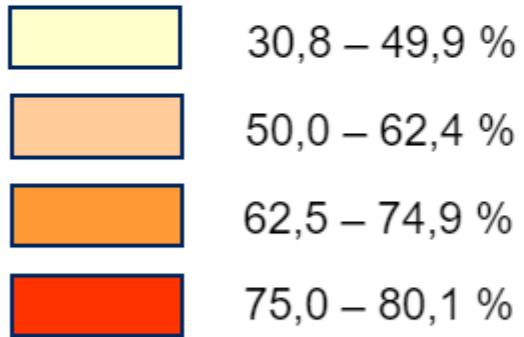
- Maakunnan tason valmistelutyöryhmä on kokoontunut 3 kertaa
- Maakunnan tason valmistelutyöryhmän ja sidosryhmien edustajien yhteinen keskustelutilaisuus uudenlaisen yhteistyömallin ja uudenlaisten työvoimapalveluiden rakentamiseksi. Tilaisuus pidetään 23.3.2023 klo 12-15 Porin kaupungintalon valtuustosalissa.
- Kuntakysely
 - kunnissa tällä hetkellä henkilöstöresurssia elinvoimapalveluissa n. 30 htv ja työllisyyspalveluissa n. 100htv sekä tiloja n. 8500 neliötä.
 - Kunnat panostavat työllisyyspalveluihin n.10 milj.euroa ja työmarkkinatuen maksuosuuksiin toiset n. 10 milj.euroa.
 - kunnat kaipaavat mm. lähipalveluita ja tiivistä yhteistyötä ekosysteemissä.
 - erilaisia esityksiä järjestämialueista oli useita, mm. Rauman seutukunta omanaan tai koko maakunta tai 3 erillistä aluetta maakunnassa.
 - Asko Aro-Heinilä ehdotti, että myös hyvinvointialueelta tiedusteltaisiin toivetta järjestämialueesta. Kimmo Puolitaival lupasi lähestyä asiassa hyvinvointialueen johtajaa.

- Yrityskysely
 - vastaajia n. 100 yritystä, joista paljon pieniä yrityksiä. Näistä vain n. 30% on käyttänyt TE-toimiston palveluita.
 - Yritykset antoivat nykyisille palveluille sekä risuja että ruusuja.
 - Uusilta palveluilta kaivataan mm. koulutusten vastaamista työnantajien tarpeisiin, lähipalveluita, palvelukentän selkeyttämistä ja helpommin saatavaa infoa. Yleisesti kokivat, että uudistukselle on tilaus.
- Tavoitteena, että toukokuussa 2023 olisi maakunnan laajuisesti yhteinen näkemys
 - uudistuksen tärkeistä tavoitteista
 - siirtyvistä palveluista, asiantuntijaresursseista ja rahoituksesta
 - kuntien ekosysteemipalveluista / verkoston resursseista
 - siirtyvistä ict-ratkaisuista
 - valtakunnallisesti keskitettävistä palveluista
 - maakunnallisesti keskitettävistä palveluista
 - kuntatasolle ulottuvista palveluista
 - työllisyysaluerajat ylittävästä yhteistyötarpeesta

Satakunta

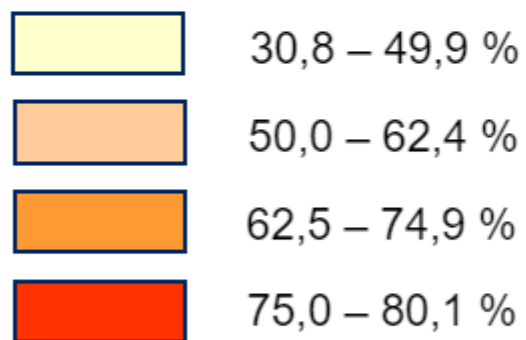
Asuinkunnassaan työssäkäyvät
suhteessa työlliseen työvoimaan
(v. 2020)

Suurimmat pendelöintivirrat
kuntien välillä Satakunnassa

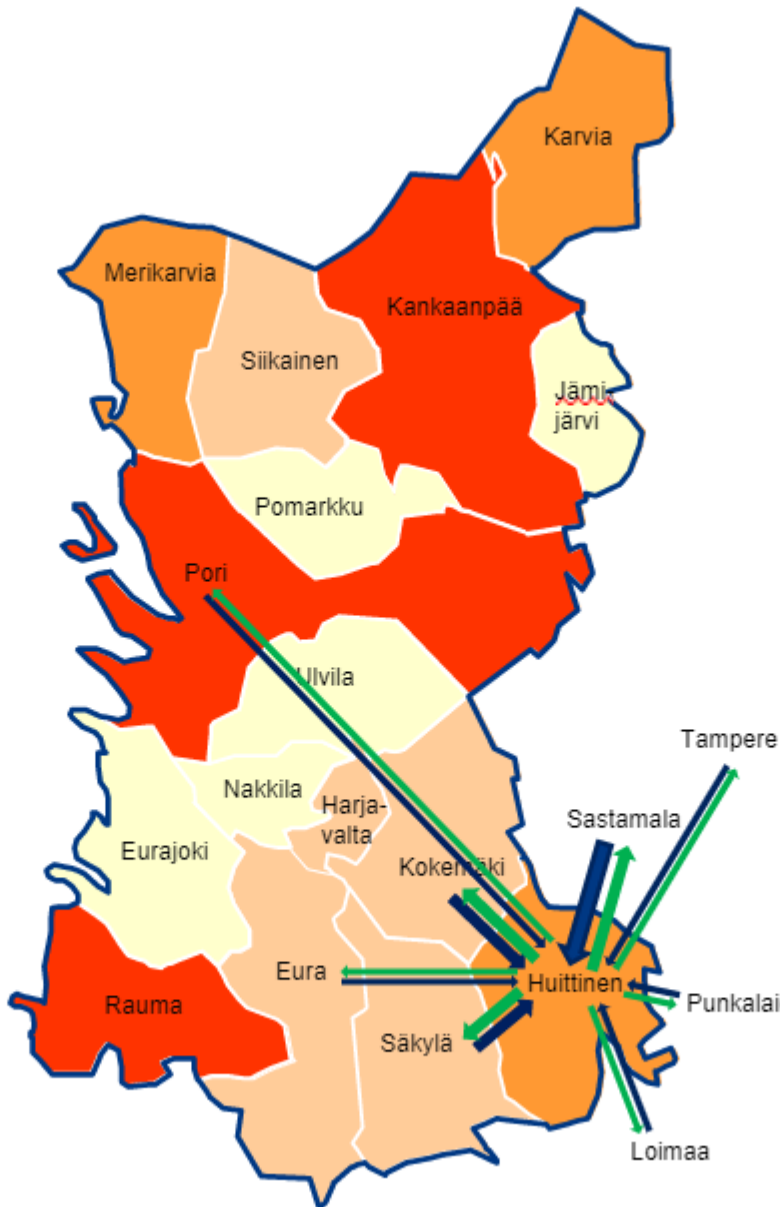

Asuinkunnassaan työssäkäyvät
suhteessa työlliseen työvoimaan
(v. 2020)

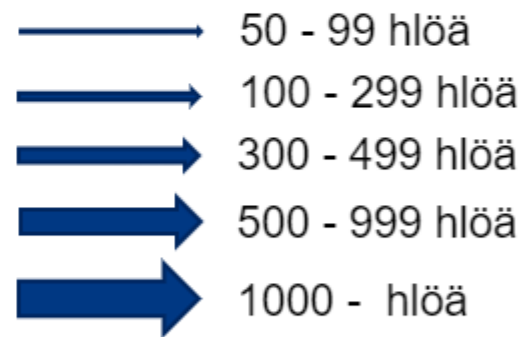

Huittinen:

Asuinkunnassaan työssäkäyvät
2692; 67,9 %

Pendelöinti muista kunnista
Huittisiin **sininen nuoli**
ja Huittisista muihin kuntiin
vihreä nuoli
(väh. 50 henkilöä suuntaansa)

Huittisiin pendelöivät **1371**

Huittislaisista asuinkunnan
ulkopuolella työssäkäyvät **1274**

Työpaikan kunta	Asuinkunta																		Alueella työssäkäyvät	Kuntaan pendelöivät
	Eura	Eurajoki	Harjavalta	Huittinen	Jämijärvi	Kankaanpää	Karvia	Kokemäki	Merikarvia	Nakkila	Pomarkku	Pori	Rauma	Siikainen	Säkylä	Ulvila	Satakunnassa asuvat	Satakunnan ulkopuolella asuvat		
Eura	2 516	82	138	63	0	2	3	91	0	48	0	123	230	1	297	35	3 629	243	3 872	1 356
Eurajoki	91	1 700	23	2	1	3	0	15	1	32	3	576	1 064	0	15	96	3 622	184	3 806	2 106
Harjavalta	213	41	1 388	43	0	9	0	279	5	252	5	867	42	1	46	247	3 438	206	3 644	2 256
Huittinen	68	5	41	2 692	0	6	0	155	2	12	0	62	24	1	129	19	3 216	847	4 063	1 371
Jämijärvi	0	0	0	0	272	65	3	0	0	0	1	12	0	1	0	0	354	59	413	141
Kankaanpää	4	3	6	2	190	3 825	98	4	21	2	102	348	10	46	3	18	4 682	569	5 251	1 426
Karvia	0	0	0	0	6	39	568	0	0	0	0	4	0	1	0	0	618	76	694	126
Kokemäki	76	8	130	108	0	1	1	1 443	2	46	1	170	22	2	76	51	2 137	179	2 316	873
Merikarvia	0	1	3	1	2	12	1	2	691	1	6	107	0	39	0	9	875	36	911	220
Nakkila	36	22	92	8	0	5	1	29	0	737	1	348	22	0	8	152	1 461	51	1 512	775
Pomarkku	1	3	0	0	5	40	0	1	2	2	300	109	0	10	0	10	483	22	505	205
Pori	188	705	360	81	24	296	8	235	183	606	219	25 525	565	62	81	2 507	31 645	1 441	33 086	7 561
Rauma	592	993	56	32	0	8	1	49	8	54	4	576	12 196	0	170	73	14 812	1 544	16 356	4 160
Siikainen	0	0	0	0	0	18	1	0	27	1	9	24	2	272	0	2	356	25	381	109
Säkylä	420	18	45	157	5	15	0	99	1	12	1	77	75	1	1 596	17	2 539	671	3 210	1 614
Ulvila	30	62	56	16	2	12	0	26	19	130	15	1 544	74	4	9	1 531	3 530	134	3 664	2 133
Satakunnassa työssäkäyvät	4 235	3 643	2 338	3 205	507	4 356	685	2 428	962	1 935	667	30 472	14 326	441	2 430	4 767	77 397	6 287	83 684	26 432
Satakunnan ulkopuolella työssäkäyvät	352	205	99	761	124	417	164	191	79	88	38	1 549	1 541	22	236	209	6 075			
Alueella asuva työllinen työvoima	4 587	3 848	2 437	3 966	631	4 773	849	2 619	1 041	2 023	705	32 021	15 867	463	2 666	4 976	83 472			
Asuinkunnan ulkopuolella työssäkäyvät	2 071	2 148	1 049	1 274	359	948	281	1 176	350	1 286	405	6 496	3 671	191	1 070	3 445	26 220			

Lähde: Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto, 31.12.2020